

GŁOS ZIEMI TARNOWSKIEJ

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, POLITYCZNYM I LITERACKIM

Rok II.

Redakcja i Administracja: Tarnów, Pl. Katedralny Telefon Nr. 559

Nr. 23

Warszawa, konto P. K. O. 59 963

(Godziny urzędowe w dni powszednie od 11—13 i od 16—17)

Kraków, konto P. K. O. 411.600

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY w POLSCE S. A. w WARSZAWIE Oddział w Tarnowie, ul. Wałowa 12 BANK DEWIZOWY

Wykonuje wszelkie czynności bankowe na najkorzystniejszych warunkach. — Przyjmuje wkłady za oprocentowaniem 5% do 6 1/2% p. a. — Korespondenci we wszystkich miejscowościach w kraju i zagranicą.

Do chleba przez pracę!

Postulat to nie nowy i nie tylko nasz własny. Prawda nie dopiero odkryta.

Chleb przez pracę! Od wielu lat okrzyk ten bije w rzeczywistość polską z szeregow, rozumiejących wagę rozwoju Polski i warunków jej sily, uderza od rzesz bezrobotnych, rozchodzą się z trybun parlamentarnych wszystkich krajów i od strony wszystkich, ponoszących za czasy i dzieje odpowiedzialność.

W Polsce wołanie to szczególnie ważną ma wymowę. Ogromny spadek wartości inwestycji, tak dotkliwie Polsce potrzebnych, spadek dochodu społecznego oraz wybitne zmniejszenie się udziału w nim szerokich rzesz pracujących — to cyfry niemal tragiczne. Ilość utraty od sześciu lat setek milionów dni pracy — znova tak niedorzecznej dla rozwoju Polski i dorównaniu w marszu naszym sąsiadom, naskutek bezrobocia — to niedobory ogromne, zatrzwaszające i groźne dla przyszłości Polski i jej sily.

Spadek przyrostu naturalnego, pokaźny wzrost śmiertelności niemowląt, niedorozwój fizyczny dzieci, gruźlica, brak szkół, ogólne obniżenie się poziomu zdrowotnego ludności — oto następne, a wcale nie wszystkie i nie ostatnie skutki bezrobocia.

Przypomnijmy jeszcze wzrost przestępczości, szczególnie wśród młodzieży. Przypomnijmy, że na jedną rodzinę małorolną wypada dziennie 1 zł na całkowity koszt wyżywienia, mieszkania i ubrania, że rodziny chałupnicze, pracując po 20 godzin na dobę, zarabiają 1 zł, że czeladnik za uszycie spodni dziecięcych otrzymuje 1 1/2 grosza.

Jednocześnie nie zapominajmy, że na 2,111.000 gospodarstw, zajmujących do 5 ha, 1,109.000 gospodarstw obejmuje obszar do 2 ha. Nie zapominajmy, że gospodarstwa te razem zajmują obszar 4 1/2 miliona ha, podczas gdy na 19.000 wielkiej własności przypada z górą 13.5 milionów ha.

Oto jest punkt wyjściowy dla sprawy głównej obecnego czasu: sprawy bezrobocia. Milijonowy nadmiar rąk roboczych ciągnie ze wsi do miast, napotykać tu sięgając miliona już rzesze bez pracy.

Taka jest surowa wymowa rzeczywistości, z której wynika prosty i równie surowy mus działania rychelego, zdecydowanego, śmialego i skutecznego. Z niej wynika, że „głównym zadaniem naszym jest dać godnym jeść przez zapewnienie im pracy” — jak powiedział w swem exposé sejmowem premier gen. Sławoj-Składkowski — stawiając na pierwszym miejscu programu gospodarczego to zadanie: „Cóż to jest ten program? To jest właśnie zadanie bezrobocia, to jest przeludnienie wsi, to jest utrzymanie waluty, to jest zrównoważenie budżetu, to jest rozwój przemysłu, a w szczególności przemysłu, pracującego dla obrony Państwa”.

Nie mamy najmniejszego powodu wątpić, czy słowa szefa rządu staną się czynem. — Wprost odwrotnie, jesteśmy przekonani, że będą realizowane z tą samą decyzją, stanowczością, odwagą i prostotą, z jaką zostały wypowiedziane. Zbyt dobrze znamy gen. Sławoj-Składkowskiego i walor jego oświadczeń.

Sądzić więc należy, że pod hasłem zdecydowanej walki z bezrobociem pracować poczną wszystkie resorty z jednakowym uporem, to zadanie bowiem nie przez jeden resort może być rozwiązane. Sądzimy, że nadszedł czas na podporządkowanie tej konieczności wielu względów, które walkę tę dotąd hamowały.

W pierwszym rzędzie oczekiwać należy i żądać, by przemysł zrozumiał wezwanie szefa rządu również jako nakaz dla siebie. Zagadnienie uczciwych stosunków socjalnych w produkcji, polityka zatrudnienia, rozszerzenia jego ram oraz uczciwych cen — to jedyné bodaj warunki ocelenia t. zw. prawa do zysków. Wysokość zysków i godziwość metod zysk przynoszących, podlegają musi surowej, skutecznej i zagwarantowanej kontroli — z uwagi na dobro powszechne i dobro całokształtu gospodarki narodowej.

Skoro w Polsce istotnym majątkiem i warunkiem jego narastania jest praca, musi ona w procesie produkcji pierwsze zająć miejsce. Nie wolno w dziedzinie gospodarczej niczego postanowić, bez brania pod uwagę skutków tych socjalnych decyzji. Tylko tą drogą czołowe pracy dojrzę i odczuje, a odczuwając, uwierzy, że to właśnie pracą stwarza pozytywne wartości dla Polski, dla jej sily. Tylko wtedy odczuje radość współtworzenia stając się wyznawcą idei gospodarczej, nie tylko człowiekiem interesu. Tylko na tej drodze począć się może „obrona Polski w nas samych”.

T.

Chór Dana

wystąpi z bogatym nowym repertuarem w sobotę 13 bm. o godzinie 9-tej wieczór

w Sokole I.

„Miej serce i patrzaj w serce“

Nie zrozumie duszy młodej ten wychowawca, który w swem życiu nie nawraca ustawicznie do wspomnień swej młodości, nie przywołuje sobie na pamięć swych szczytnych porwów, wewnętrznych wzruszeń, duchowych załamów, błędów a nawet wyrywków.

Tylko taki krytycyzm uwolni nas z pod wpływu szablonowego postępowania, tylko znajomość siebie zbliży nas bardziej do młodych, nauczy mówić ich językiem, a tem samem da nam możność porozumienia się z młodziem.

Trzeba stanowczo wyrobić w sobie zdolność wyszuwania i odgadrywania różnorodnej psychocy młodości i do niej dostosowywać problemy wychowawcze, które w pierwszym rzędzie miałyby na celu kształcenie charakteru.

A tymczasem zapytajmy tak otwarcie, czy obecna nasze tak na rozgłos pielęgnowane wychowanie państwowo-bywalskie w swoich miedach nie traci treść, nie pokazuje, że nie czyni ono wrażenia przynajmniej bezmyślnego, który naprawdę zabija wielokrotnie wszelką odwagę i chęć wzięcia na siebie przez młodzię odpowiedzialności za własne czyny, bez wykryków i udawów.

Czy zastanawialiśmy się nad tem poważnie, że szczerze, wspaniałomyślność, dumą i prawością do filary dla wyrobienia samodzielności, która jest cechą twórczych ludzi, zdolnych do życia praktycznego.

Jeśli więc chcemy wychowywać zaczynając od atmosfery szczerzej żywiołowości. Należy urobić się w wielką dozę cierpliwości, aby dać pojąć duszę młodości i to od najmniejszych początków, a nie tym systemem, który nam pozwoli po latach żmudnej wspólnej pracy dojść do poważnych wyników, jest nieodwołalna harcerstwo.

Idea polskiego harcerstwa jest służba Ojczyźnie, a zalety, które harcerstwo powinno

wyrobić i ukształtować, należy użytkować do podniesienia ogólnego poziomu moralnego młodości. Tylko oparcie moralne w rzetelnej pracy nad sobą, doda młodości odwagi do pokonania wszelkich przeszkód i trudności. A skoro ta idea zapadła w serce i idzie wśród młodych serc, zginie w pierwszym rzędzie wykretnie kłamstwo, mowa ich będzie śmiała i prosta nawet wówczas, gdyby pociągała za sobą słuszną karę.

W tem właśnie leży cała tajemnica zdrowego ruchu harcerskiego, a jeśli raz chłopak czy dziewczyna polska wypowie uroczyste te słowa: „Na honor moi przyrzekam, że uczynię co jest w mojej mocy, ażeby spełnić

swój obowiązek względem Boga i Ojczyzny“, nie wolno tego uważać za zwykłą formalność, nie wolno tego drużnąć dla jakichś chwilowych pseudo-politycznych lub osobistych celów, gdyż takie przeinaczenie młodych głów co chwilę na inną modłę, dziesiąt razy więcej strat przynosi, aniżeli przysparza korzyści.

Nie przecyzmy, że opieka ludzi dojrzałych jest potrzebna a nawet konieczna, niechaj jednak zajmują się nią ci, którzy się z harcerstwem zżyli i którzy znają dokładnie ducha harcerskiego poczynań. Wychowaniu harcerskiemu trzeba zostawić możność samodzielnego rozwoju i pozwolić, by było szczerą prawdą i było dla wszystkich przejrzyste, jak woda źródłana.

Polski Czerwony Krzyż

„Gdziekolwiek ukaże się widmo śmierci, pozoła lub głód, nędza i rozpacz, tam rozciąga swe opiekunkę skrzydła Polski Czerwony Krzyż“. Takie hasło rzucano w tym roku z okazji tygodnia tej organizacji, której doniosłości tak w czasie wojny, jakoteż pokoju nie doceniamy.

A przebieżajmy w czasach, kiedy konieczność jest gorliwie popieranie tej organizacji. Świat dzisiejszy przebiega się w zbrojeniach i niewiadomo, kiedy może nadejść chwila rozpięta jak krwawych zapasów, a ludność cywilna może stać się bezbronna. Gazy i bakterie pojawiają się jako zwistowni śmierci — a jak z jednej strony I. O. P. zajmuje się obroną i obroną przeciwegazową, tak znówu P. C. K. uczy chronić się i pomagać bliższym, przygotowując i organizując ośrodki leczenia ludzi, którzy padają ofiarą ataków lotniczych gazowych, lub strasznej wojny bakteriologicznej.

P. C. K. obejmuje ponadto swą akcją szcze-

gólnie coraz to szersze zastępy młodości, ucząc ją przestrzegania czystości, stara się o podniesienie zdrowotności oraz o ułagodzenie najbardziej niebezpiecznych w czasie różnych kataklizmów, jak powodzie, epidemie i t. d.

Całe życie społeczeństwo powinno popierać zamierzania tej ważnej w naszym życiu organizacji tak materialnie, jak i moralnie, aby jej umożliwić w jak najszerszym zakresie spełnienie swej szczytnej i samarytańskiej misji.

Zbiórka na P. C. K.

Dnia 7 bm. odbyła się na racji „Tygodnia P. C. K.“ zbiórka uliczna, na cele Polskiego Czerwonego Krzyża, która przyniosła 288 zł 32 gr.

Wszystkim Paniom i Panom, którzy zbórkę i jej zorganizowaniu, jak również tym, którzy choćby najskromniejszym darem przyczynili się do uzyskania takowej kwoty składa Oddział tarnowski P. C. K. serdeczne podziękowanie.

J. Grzybek

Frontem do chłopca

„Pon się boja we wsi ruszył,
Pon nas obmiewający w duchu.
Z takich, jak ja, byli Głowacki
Aż mi myśle, że panowie, dużo
[by już mogli mieć,
Ino oni nie chcą mieć...“

Zajęłam najprzód stanowisko na ulicy Krakowskiej, nastrojony „Wesele“ Wyspiańskiego. Wyrzucił wzrok i słuch... „a krakowskim gościuś... nie widzę jeszcze nie... Z żywych, rozmawiających spalonych, dostrajają używane słowa: „Abiszytyki trzymają się mocno — przy Włochach...“

„Tak chciałem wyjechać do Palestyny, mam już paszport, a tam rozruchy, tu zaś pierwsze ruchy piónków...“

„Ciekawe, kto wyleci po wycieczce min. Składakowskiego w Tarnowie...“

Idą, jadą... Wytężam wzrok. Tam wдали, coś majaczo, rośnie, łśni, płynie...

W długich ramionach ulic, pomiędzy dwoma taniami tłum-widzów, brylnie powoli, jak barwna ława, nieskończona fala ludu.

Czerwienia się daleko maki rogatywki, na białych jak śnieg płóciennic, — sukman zgrabnych...

Jadą. Tetni, brzęczy, dzwoni, gra jaskrawie...

Na czele pochodu zmotoryzowany oddział: chłopcy-rykifoli. Pochyleni nad kierownicami, niby pługami, snują się jak pajaki olbrzymie naprzód, na kołach, kwitających zielenią kręgi białe.

Krakusy jadą na konikach białych, potem kasztanowych, siłdotach, kłaniających się grzezień nie mieszczonom, jadą równo zwórkami i spoglądają niesmiętą dumą na żywe szpalery. W słońcu migoczą ziuto-zieloną tęczą pawie piórka, czerwienia się rogatywki, powiewające barwnymi wstążkami i jasnością te samodzielną upstrzone miejscami kolorem zielonej kordkarki, karminem wstążki, siena paska, w końcu czernią opylonych kłębów. Tetni i grz... Gra muzyka dęta, idzie z muzykantami powistwym krokiem marszu, wybija tempo jednostajnym werblem i przezdłużnym dźwiękiem talerzy.

Patrzcie! W dwie pary kont zaprzężona armata! „A Głowacki na przedzie, na harmonijach, są jedni“, z kosa w ręku, za nim kilka kosynierów, tych samych spod Radowic... Nie wierzę wam żołnierze, że to działo z drzewa, obplenię zionącym papierem, że to kosa telerowa, nieszkodliwa... że to kosynierzy z Przybyławy.

Idą chłopcy wyprostowane jak smoki, opalone słońcem, rumiaste niby chleb w ogniu, idą sędziwi gospodarze, robotne parabozaki, wyrobniaki głodne, bitniki, podrostki, inwalidi, ludzie uparte, niezmordowane i jasniejące światłem łęgi światła...

Idą baby gospodarskie, wiekiem zmarszczone, dziewczki czerwone jako ich korałe, tegie i mocne, azerki w biodrach, mieniące się kolorem jaskrawych chustek, gorsetów, wstążek, spódnic, idą pyskate Jaugutyńki, Hanki...

A nad tą płynną rzeką tysięcy, górują sztandary, chorągwie zielone, białe orły hafowane lub z kłosew słodkie.

Płyną wyniosłe transparenty: żądamy pomocy Włocha, domagamy się bezpłatnej pomocy szkolnej, chcemy silnej armii, zdala od polityki, i tyle innych krystalizowanych myśli, hasel i postulatów. A co chwila wali nowa kapa, różnie od ucha krakowiaki, marsze i prze-różne oberlasy, porywa krewka, zadzierzastaj melodyj nawił tych mieszczuchów, co to „ino tango i iskarjokje tancujom“...

„Każdy chłopcy wygalantowany ci przepie-knie, każdo dzwika jak łania, cacano i świątecto. Zielone kordarki i karteczki przypina-nyo łanie kordarki i potraszają czynie-kiom od bojných datków, puszkami czynie-kiom...“

Godzinę szł tak w potężnej manifestacji, wśród gromkich okrzyków, muzyki i śpiewania.

A przebieżajmy wstydzieł stajom... Ile to narodu wypełniło trybunę i wielgachne boisko, ile sztandarów chyliło się przed Orłem Białym, rozpiętym na trybunie, ile to gromów, gorzkiek zdań, rozpacz skrawianych wykrzykników, jak wichura porwujących ludzi, jak chłopa chłopca gładkich — padło z ust mówców!

— — — Za frontem, na wolniejszych przestrzeniach, rozłożyły się zmordowane Ma-

rysy, wyrostki dokazywali, pili wodę sodową na ochłodę, częstowali przekładkami z dziołuchy, a nawołał zdaka takiego ci „bitnego majaczo“ pomalowali ci na czokoladowo, no „jabiszyko“.

W dniu drzewa chrapie, śpi smacznie umordowany Jasiak. Rogatywka spadła mu z głowy, wiatr igra w pawich piórkach i wstążeczkach, a Jasiak śpi... Nie słyszy słów mowy, ni donosnych, chropotych słów mowy: „Miałeś chanie złoty róg, miałeś chanie czapkę z piór, czapkę wiecher nieśnie, róg hukie po lesie, ostał ci się ino sznur...“

Takie go chwyłło śnie, takie się miał piknieć, że nie słyszał przemówienia młodej baby, baby rabięcej z trybuny wielkie słowo i nie na wiatr, bo to 20.000 lud!

Ale widział zato w sennem marzeniu wielkoluda Walgierza a niby Czepca, co „oblatywał nocą dwory, był spokojny, dzwinnie silny, dawał rozkazy, hasła... nie w nim Ślisa, Moc nie gasła...“ Widział tebie tablic ze złotem napisami: „Polska to jest wielka rzecz, poddłość odrzuć! pręć, wypisać świętą sprawę na tarczę! pręć, wypisać świętą...“

Śmieł się do ogromny liter: „chcemy nie głodnych, ale szych synów chłopieckich“.

Szedł gdzieś w mroku polem, pomiędzy Chochołami, burzył je, grające jakąś smętną, czarodziejską, a bólem tchnącą melodię na strunach słonecz, wołał znekany o pomoc do tych łanów, szpalarów-panów, zapartychych dzwinnie w jego oczy: „Panowie, jakcieś som, jeżli nie pójdziście z nami, to my na was...“

Zajasnął świat... Jasiak kłęka przed monstrancją wchodzącą w światło, a Archimede z Węghorów podają mu Złoty Róg i wodę na „Wawelski Dwór“.

Ujmują Jasiak twardo w mocne spracowane ręce drzewce sztandaru. Ponad głową wa topocz Szerepny Ptak, a Królwa Korony Polskiej błogosławią jego duszy — duszy chłopieckiej — co królów bronila w nieszczęśliwości, co prawdę jest twardą i wierna. I powiódł Jasiak swoją gwardią na Wawelski dwór powiódł śmiało ponad sztandarom Orła Białego — wleając z Włocha słowa: „Polska to wielka rzecz — poddłość odrzuć! pręć, wypisać świętą sprawę na tarczę“ i do pracy iść!

Zamknijcie wystawy L. O. P. P.

Komunikat w sprawie cen na artykuły spożywcze

Wystawa urządzona przez Pow. Obw. L. O. P. P. w Tarnowie w salach hotelu „Bristol” została zamknięta w dniu 11 czerwca br.

W tymże samym dniu Komisja pod przewodnictwem — Inż. W. Głębickiego przyniosła dyplomy za urządzenie stoisk.

Szkoły średnie

1. Gimnazjum S. S. Urszulanek — za sportowiczostwo, pomysłowość i smak artystyczny w urządzeniu stoiska.

2. Państwowe Gimnazjum Kupieckie w Tarnowie — za nowoczesność i efektowne ujęcie stoiska.

3. Państw. Gimnazjum II im. Hetm. J. Tarnowskiego w Tarnowie — za wyposażenie stoiska w precyzyjne i efektowne modele latające i rysunki.

4. Państw. Gimnazjum III im. Mickiewicza w Tarnowie — za urządzenie czynnej pracy modelarskiej, pokaz modeli i za akcję propagandową modelarstwa w czasie trwania wystawy.

Szkoły powszechne

1. Szkoła S. S. Urszulanek w Tarnowie za solidnie i pomysłowo wykonane ekspozycje.

2. Szkoła im. J. Słowackiego w Tarnowie, za rzeczowe, obrazowe i pomysłowe ujęcie stoiska.

3. Szkoła im. Tad. Kościuszki — za przyozdobienie stoisk w urządzenie czynnej pracy modelarskiej i przeprowadzenie akcji propagandowej tejże dziedziny.

Kola L. O. P. P.

1. Kolo L. O. P. P. Pościewce w Tarnowie — za b. pomysłowe i b. efektowne afisze propagandowe oraz zaopatrzenie wystawy w ruchomą awionetkę.

Pow. Obw. L. O. P. P. w Tarnowie.

1. Instr. Rej. oplg — za pomysłowość i artystycznie wykonany witraż oraz rzeczowe i obrazowe ujęcie stoiska oplg.

Organizacja.

1. O. M. P. — Mościłce — za efektowne i b. precyzyjnie wykonanie map.

Na wyróżnienie w urządzeniu stoisk zasługują. Gimnazjum Koed. „Safa Herura” szkoła Brodzkiego, Staszica i Gimnazjum im. El. Orzeszkowej.

Urządzenie wystawy wymagało wielkiego nakładu pracy.

Przy urządzeniu wystawy dużo pracy włożyli — Przew. Sekcji Propag. Obw. p. Dr. Geisler, P. T. Tow. Zielonej Szpilki, p. prof. Godowski. Instr. Rej. Oplg p. Kozdroń p. prof. Jarolim p. p. Opiekunki i Opiekunowie Kół L. O. P. P. Szkolnych.

Z uczennic Iz. Rapiówna, Horsetzka, Paluchówna, z uczniów Kalitowski — najlepszy modelarz, Rączkowski, Godowski i Bała.

Kierownictwo całej wystawy spoczywało w rękach Prezesa Obwodu p. M. Lisowskiego Starosty.

Do propagandy wystawy, przyczynili się b. wydajnie p. p. Dyr. Worek i Inż. Müller przez założenie mikrofonu i megafonu.

B. K.

Najlepiej i najpewniej umieścisz grosz zaoszczędzony w Komunalnej Kasie Dieńców Miasta Tarnowa Wkłady przyjmuje Kasa od 8-12 i 17-19

— Jakże! — zdziwiłem się.

— Najpierw... *gospodarze*: upiekła mi babkę i zamiast *babki* *rodzimej*, włożyła do niej... *ulane woski*! Ja jej oczywiście nie jadłem i powiedziałem, żeby ją dała... *Mussoliniemu*...

— Dlaczego właśnie *Mussoliniemu*? — spytałem zdziwiony.

— Bo jemu najlepiej smakuje *Addis-A-baba z Włochami w środku* — wyjaśnił Beniu. Podobnie było z każdym jedzeniem. Zaczęłem więc stawać się w restauracji, a tych bućków nie chciałem jej kupić, tak, że ze zmartwienia rozchorowała się.

— Jak *Negus* swego czasu — wtrąciłem. — Tak, tak. Wiele sprowadziłem jej *consistum*, złożone aż z 13 najlepszych lekarzy. *Ligowa drzewina*!

Drugąją Ligę Narodów, Taki *Komitet 13*, co? rzekłem z uśmiechem.

— Coś takiego. Lekarze ci stwierdzili zgodnie, że cierpi na... *zajęcie szczytów*...

— Biedaczka! — przerwałem — tak, jak *Abisynia*? to cierpi na *zajęcie szczytów* przez... *Włochów*!

— I że ma *gorączkę* — ciągnął dalej Beniu — dochodzącą aż do 40°.

— Szerokości geograficznej?

— Nie. *Celjsusza*. I przepisał jej *djęte*.

— Poelska?

— Nie... *abisynską*? zabronił jej jeść wszystkie czarne potrawy i napoje. A więc nie wolno: *czarnego* *chleba*, *czarnej* *kawy*, *ciemnego* *wina*, *czekolady*, *boroniek* i t. p.; wolno natomiast: *biały* *chleb*, *biały* *kaw*, *białe* *mleko* (o. p. z kury, z *białego* *człowieka*), *nabiał*, *jasne* *piwo* i t. p.

— No i pomagala coś ta oryginalna dje-ta? — spytałem.

— Dje-ta nie bardzo pomagala. Ale za to bardzo pomagaj-j-Eden z tych 13 tu lekarzy, taki przystojny gentleman wyglądający na lorda angielskiego.

— W jaki sposób on pomagaj? — zacię-kawilem się.

— *Przysyłał... posiłki*; takie *transporty*... odżywczy. No i, prosto tego, opikował... się, nie jak *tylko* *mógł*: gdy ona leżała w łóżku, to on stało by przy niej!

— A to ładnie! — oburzyłem się.

— To jeszcze nie wszystko! — mówił da-lej Beniu—poza tem upinałował wraz z moją

żoną zastawiać wobec mnie jeszcze *sank* *jele... militarne*!

— Jakże to? — zdziwiłem się.

— Gdy wyszedłem z mieszkania, *sanknę* drzwi na klucz i nie chciałem mieć w protem do mieszkania wpuścić!

— Co za bezczelność!! — oburzyłem się po raz drugi.

— To jeszcze nie wszystko! Gdy spyta-łem groźnie, co to ma znaczyć, żona oświ-adczyła mi, że *zamyka* dla mnie *Kanał de-Su-eki*, bo ona — *nie morze Śródziemne*! Ja jej na to odpowiedziałem *filozoficznie*, że jak *złowiesz chleb to uszytko może*... *i dyploma-tycznie*, że to jest *zwariowanie-paluch*, *ślub-nego*! Bo wyobraź sobie, że w dodatku ten lekarz (*przystojny gentleman*, wyglądający na i t. d.), miał *własny* *klucz* do *mojego* *własnego* *mieszkania*!

— To skandal!!! — oburzyłem się po raz trzeci.

— Wszystko to więc zdenerwowało mnie do ostatnich *granic włosko-abisynskich*, tak-że zacząłem *gwałtownie* *alokować* drzwi. Gdy już trzaszczały pod naporem moich pchnięć i uderzeń, wówczas ten lekarz (*przystojny gentleman*, wyglądający na i t. d.) wytupa-tył moją żonę, że nie może dłużej przeby-wać w tym *gwałtownym huk*u i *strachu*, że nie może już dłużej *przewodzić jej wojny* *zemną*, więc najdróżej dla niej będzie, jeśli się wprowadzi do *jej* *podnóżniowego, fronto-wego pokoju*, gdzie będzie *miama święty* *spokój*. — *Podnóżniowy front*! — i *podnóżniowy* *pokój*... — zadumałem się.

— Zabrała więc wszystkie *kosztowności* — mówił dalej Beniu — i uciekla wraz z nim i z całą *gwardią przystojną* i t. z *kućską* i *pokołową*, *niepewnym* *oknem*, a później je-mię... *statkiem* *do jego pokoju* w... *Świętej Zi-mi*, po *święty* *spokój*!

— Przecie tam dziś też *niema* *spokoju* — rzekłem ze zdziwieniem.

— To też wychylała już stamtąd do... *Lon-dynu*, bo *najlepiej* *świz* *je*!... *angielski* *kli-mat*. A ja tymczasem wytłamałem drzwi *przy* *dźwiękach* *radia* *wkraczając* *do*... *wolnego* *mieszkania*. I teraz już jestem *panem całego* *mieszkania*! I *zabronił* *Beniu* *z* *dumą*... *rymickiego* *triumfalnego* *okna*!

— *Ciekawa historia!* — zamyśliłem się. — Więc jednak *historia* *powtarza* *się* — nawet w *życiu prywatnym*.

Teodor Mester

Historia powtarza się... w życiu prywatnym

(Humoreska)

Spotkałem wczoraj Benia Ducewicza nie-zwykle rozpromienionego.

— Musiał ci się coś dobrego przydarzyć, żeś taki uradowany? — zagadnąłem.

— O tak! odniosłem wielkie zwycięstwo! odparł z miną... *Mussolinięgo*.

— Jakże? Nad kim? — spytałem ciekawie.

— Nad własną żoną! — odpowiedział. Bo trzeba ci wiedzieć, że już od dłuższego czasu sprowadziłem z nią *wojnę małżeńską* *a la włosko-abisynską*! *doła*.

— O co? Opowiedź dokładnie! — nale-gałem, coraz bardziej zaciękawiony.

— Słuchaj więc! Początek był taki: *moja* *żona* *chciała* *podnieść* *swoją* *stoję* *życiową*, więc zażądała, żebym jej kupił... *bućki* *na* *wysokim*, *francuskim* *obcasie*.

— Aha... więc początek tej wojny dał but... *apenicki* *na* *francuskim* *obcasie*! — pomyślałem.

— Ja jej na to powiedziałem — ciągnął dalej Beniu — że w *Abisynji* *nie* *damy*, jak ona, wcale nie noszą butów i jest dobrze, więc i ona obejdzie się bez tej *parę* *nowych* *bućków*, skoro ma jeszcze *parę* *starych*. I więcej ani *parę* *z* *ust* *nie* *wypuściłem*, tylko jeszcze *parę* *razy*, gdy zwracała się do mnie z tem samem żądaniem, — pokazałem jej... *figę*; nawet dwie *parę* *fig*!

— *Włoskich*? — uśmiechnąłem się.

— *Nie*, *Włoskich*, *krayowych* — odparł z uśmiechem.

— Rozumiem. A ona ci pokazała *parę* *fig*? spytałem.

— *Nie*, *Włoskich*? *damskich* — rzekłem, śmiejąc się.

— Ona wynysłała mi, że jestem *tyranem*, *despotą*...

— *Dyktatorem* — wtrąciłem.

— *Gorzej... Mussolini!* Tak, że wreszcie zdenerwowałem się i w gniewie podniosłem na nią *laskę*!

— *Ta laska*... *faszystowska*, co? uśmiechnąłem się.

— O, coś takiego. I od tego czasu ona zaczęła stosować wobec mnie *sankje*!

Głos Młodych

Problem zatrudnienia bezrobotnej młodzieży.

Mówiąc o bezrobotni i jeszcze bezrobotnych, nie wolno zapominać o tych licznych rzeszach bezrobotnych, które wogóle nie miały jeszcze sposobności pracować. Roczny wysoki przyrost ludności powiększa bardzo pokalnie zastępy ludzi bez zajęcia.

Czyż trzeba wskazywać na skutki tego stanu rzeczy, — mówiąc o wzroście przestępczości, o obniżeniu się poziomu moralnego i zdrowotnego, cytować cyfry, ilustrujące gwałtowny przyrost gruźlicy, wzrost śmiertelności wśród młodoletnich i t. d. Czyż nie dostrzegać jeszcze trzeba, jak ten stan rzeczy wpływał musi na malenie naszej siły obronnej i upadek zdolności ekspansji?

Rozpatrując zagadnienie bezrobotnej młodzieży, wysuwające się w problemie bezrobocia wogóle na czołowe miejsce, pragniemy chwilę uwagi poświęcić sprawie młodzieży inteligentnej.

Niepodobna nie widzieć, że start życiowy zaczyna młodzież z bardzo niskiego poziomu, a awans społeczny odbywa się w bardzo wolnym tempie. Nasze życie jest spolszczone, a zwłaszcza gospodarstwo kierują w ogromnej przewadze ludzie raczej starzy. Polak poniżej 50 lat życia odgrywa znacznie skromniejszą rolę, niż Anglik, Włoch, Niemiec, Amerykanin.

A przecież w naszych warunkach i przy tych zadaniach, jakie przed Polską stoją, wydaje się wskazaną raczej, by funkcje kierownicze powierzać raczej młodym ludziom. Polska wymaga silnego tempa rozwojowego, wymaga cech dynamicznych. Uderza w oczy zwolniona ta potrzeba właśnie w dziedzinie gospodarstwa, gdzie coraz częściej przychodzi do konstatowania objawy bierności, brak ekspansywności, odwagi, brak zdolności i ryzyka. Wynikiem tego — chorobiwie prawie tendencje kartelizacyjne i zasilanie się prawami nabytymi oraz rezygnacja z praw do nabywania. Gospodarstwo polskie potrzebuje cech młodości, — ponieważ ich ma mało, a jednocześnie musi ich mieć możliwie wiele.

Mamy w Polsce, więc, nie w innych państwach, młodzież poniżej 20 lat życia, — jeśli chodzi o pracowników umysłowych, wchodzi dopiero w czynne życie, natomiast mniej niż gdzieindziej ludzi powyżej lat 50. Istnieje więc ilościowa przewaga młodszych nad starszymi. Można by stąd wysnuć wniosek, że dlatego właśnie należy ten wybujały potencjał hamować, oddając kierownictwo w ręce ludzi starszych. Ale przypominamy poprzednie nasze uwagi o konieczności usunięcia z gospodarstwa cech bierności i zastąpienia ich cechami dynamicznymi. Wydeje się, a stwierdzić to nie trudno, że oddawanie przewagi organizacyjnej nieletniom starszym nad letniymi młodymi, wywołuje nie harmonijne uzupełnienie się elementów młodości i odwagi ryzyka zrównoważeniem i rozwarciem — lecz odwrotnie — przeciwstawianiem się ich sobie, a więc stan nieufności, niechęci, szarpnięcia. Przysięgamy, że metody pracy przedsiębiorstw — i wisk ich kierowców — pozostają ze sobą w jakims związku funkcyjnym, nieważnym dla nas w tym momencie. Myślimy, że jakoś nie znamy tego, co wywołuje krytycyzm, niecierpliwość i zupełną niewiarę młodych.

Nie wydaje się prawdopodobnym by zmianą nastąpić mogła w drodze samoczynnej ewolucji. Przewidywać należy jednak raczej zaostrezenie się niepożądanych skutków obecnego stanu aż do czasu, gdy jakies czynniki niesamoczynne i nieewolucyjne wywrócą do góry nogami ten brak równowagi.

Oczywiście proces taki dla gospodarstwa jest niepożądany. Otwiera się zatem pole dla działania świadomego, stwarzającego dla młodych warunki osiągania stanowisk kierowniczych i nakładania starych do rezygnacji z tych stanowisk.

Można sięgać pamięcią w przyszłość i szukać wzorów dla teraźniejszości, można wysłać się w warunki dobrych czasów i chcieć je przenieść we wzajemnie metodami, można próbować zapomnieć, że czas idzie, że burze

i pioruny zostawiały ślady w historii, że się coś ciągle dokola nas kółkuje.

Ala młode oczy patrzy na lata idące inaczej, patrzy w to, co jest do zrobienia i do zdobycia, pałą się ogniem pragnienia czynu. Od patosu historii kierują się ku szarzyźnie powszechnej, ku nudzie i brudowi i — sączą... Widzą codzienny tok ludzkiej sprawy, drobne działania, z których się składa zbiorowe dzieło wielkości społecznej, prawdę dnia dzisiejszego i — sączą...

Pora i tę dziedzinę rozważyć i nad rozwiązaniem problemu popracować. By, w sposób zorganizowany dla Polski pracować. „Aby Polskę podciągnąć wyżej!... a w tym wysiłku muszą być cechy młodości, wysuwać jej trzeba na pierwsze miejsca.

Zamknięcie Wystawy „Sztuka Dziecka“

Z dnim 6 czerwca br. została zamknięta „Wystawa rysunków dzieł” urządzona staraniem „Confraterni Zielonej Szpilki” Wystawa która obejmowała z górą 200 rysunków i wycinków, przedstawiała się bardzo ciekawie. Różnorodność tematu i jego swoboda form dziecka dała wystawie specjalny charakter — odmienny jak to się zwykle widzi po wystawach urządzanych przez Szkoły.

Z wystawionych prac nagrodzone zostały przez jury” kolorowe rysunki: *Karlora I nagroda Marca, K i Dobrowolskiego, dwie II-gie nagrody. Heskije Janiny i Siwierczewskiego dwie III-cie nagrody. Oprócz nagrodzonych wyróżnione zostały prace Magdonia, Chureja, Wintarskiej, Repek Janiny, Seydowskiego, Barfelda, Bystek Janiny, Zadebskiego, Buldysa, Jędr. Singera, Heskiego Kaz. i Marca Antoniego.*

Nagroda I. ufundowana została przez Zarząd m. Tarnowa — następnę przez Confraternię Zielonej Szpilki.

Rysunki nagrodzone i niektóre wyróżnione, zostają własnością confraterni.

Z przykrością zaznaczyć jednak trzeba brak zainteresowania wystawą specjalnie przez szkoły — gdzie w pierwszym rzędzie winny należeć wychowawców.

Smutno to objawi! Głębsze bowiem rozważania — nad motywami tego cichego bojkotu — naprowadzają niestety do smutnych, a może nawet bolesnych refleksji.

Nie można przecież winy przypisać — wysokiej opłacie za wzięcie wystawy — gdyż ta wynosiła minimalnie bo 5 gr. dla dzieł szkolnych... A korzyść i zachęta do pracy na tem polu — mogłaby znaleźć uznanie!

Przynależne nagrody wydawać się będzie w plasek 19 VI. r. w lokalu p. Kaczorowskiego, ukuczenia „Warszawianka” od godz. 6-tej do 9-ty wieczór.

Po odbieranie prac zgłaszając się należy do drukarni Z. Jelenia ul. Wałowa 4, po dzień 20. VI. br. w godzinach od 6 — 7 wieczór.

Z dawnego Tarnowa

Chorujący Tarnów.

W poprzednim artykule, omawiającym kłesi ści żywiołów w Tarnowie, wspomnieliśmy o t. zw. „powietrzu morowem”, które wyrządziło ogromne spustoszenia wśród ludności w latach 1622, 1652, 1705 i 1831. Jest rzeczą ciekawą, co właściwie było powodem tych zaraźliwych chorób i jakiego one były rodzaju.

Jedno jest pewne, że wybujały one głównie z powodu nieczystych warunków higienicznych w mieście, jak i specjalnego trybu życia ludności z początkiem wieku XVI. Należy podkreślić, iż Tarnów nie wybujał się swą czystością spośród miast polskich, o czem pisze prof. Bystron: „O ulice nikt nie dbał; właściciele domów utrzymywali porządek w obrębie domostw, zarząd miasta pchnął

ratarsza, ulice były bezpańskie, w zimie pokryte śniegiem i lodem, w lecie pełne kurzu, najczęściej zaś błotniste, pełne wybojów. Nie tylko jednak błoto znajdowało się na ulicach; służący one również jako ścieki, a także jako śmietniki, na które wyrzucano wszystko, co się trafiło”. To był jeden powód powstania ulic chorób zakaźnych, głównie na terenie ulicy Żydowskiej i Wąkalskiej.

Przeglądając spis obywateli Tarnowa, płacących podatek w drugiej połowie XVI wieku, między innymi dowiadujemy się, że w mieście było na 200 podatników: aptekarz, balwier, cyrulik, 10 piowarów, 9 gorzelników, 86 rękodzielników i t. d. Z tego zestawienia można szybko się zorientować, jaki był poziom zdrowotny i moralny mieszkanców miasta.

Jeszcze w r. 1709 biskup Krasiński razni mieszanom polskim „szkającą rękodzielnicę porządku kwaterek, bo z tej nie będziecie nie mieli, skądże tytu pijaków brać, aby was bogaci!”

Z drugiej strony zarząd miasta Tarnowa, starając się zapobiec zgniliznie moralnej i chorobom, utrzymywał od XV wieku szpital pod nazwą św. Ducha, leżący poza murami miasta, na drodze do zamku.

Szpital ten miał wchód od gościniec. Ze sieni był wchód do izby jadanej, a z tej do szpitalni, ponadto korytarza, windy drzewi do 12 celek dla ubogich i chorych, gdzie na końcu znajdowały się łazienki. Do głównych urządzeń higienicznych szpitala tarnowskiego należała „izba do rozbiierania”, w łazience kocioł miedziany, 2 kadki (kadzkie), 8 skopców, 4 ławy do parzenia się. Koło szpitala znajdował się cmentarz, obok którego płynęła rzeczka — młynówka. Łość pacjentów nie była wielka i wynosiła w XVII wieku 12 osób, w tem 10 kobiet. Należy dodać, iż całe terytorium pomiędzy ulicami St. Marii i Ogrodowa stanowiło ogród należący do szpitala. Ponadto do szpitala należało kilka folwarków i włości, z których czerpano dochody na utrzymanie tej instytucji.

Zarządca szpitala zazwyczaj był ksiądz t. zw. „pater” czyli „hospitalarius”, od którego zależało przyjęcie do zakładu, on przeprowadzał rejestry chorych, chrzczył podzrutek lub dzieci urodzone w szpitalu, grzebał zmarłych na cmentarzu szpitalnym.

Zasadniczo szpital był przeznaczony dla niezdarych, a nie dla chorych. Jeżeli już byli chorzy to opiekował się nimi wymieniony w spisie mieszkańców Tarnowa cyrulik, który „leczył rany i wrzody, nastawiał złamania, dokonywał operacji, a również sprowadzał maści i kupował u aptekarza odpowiednie maści i leki.”

Jeżeli idzie o aptekarza, to ten posiadał wiele „cudownych” leków, j. np. pierz węglarski, „od głowy bolenia, od pepla strzykania”, dalej sadła z różnych zwierząt, drakwie z wężów, pierzki, wódki i nalewki.

W leczeniu odmiono kopyto łosi — pierścień wyrobiony z jego rogu miał chronić od padaczki i bólu głowy. Ogólnie mniemano, że łosie atakowały przez myślnię ma na zwyczaj lewą nogą drapać się za ucho i to właśnie w tym momencie należało go ubić, aby kopyto miało leczyćce własności. Wreszcie chcialbyśmy dodać, że skóra tura i żubra była używana przez ciężarne kobiety przeciw groźnemu nieszczęściu.

Jak więc z tego szkicu widać, Tarnów mimo wysiłków na polu szpitalnictwa daleki był od idealnego stosunku higienicznego, zdrowotnego, a zwłaszcza poważnego leczenia, zresztą jak i całej Polacy.

Dłatego to kilkakrotnie przechodziło przez nasze miasto „morowe powietrze”, które zabierało wiele ofiar, podczas którego ludność już to rozkładała bezradnie ręce, już to stosowała środki mało skuteczne, a niejednokrotnie nawet śmieszne.

Mgr. Marian Orłowicz

Unieważniam zgubioną legitymację szkolną Nr. 12, wydaną przez tut. Państwowe Gimnazjum III na nazwisko Zbigniew Reiss.

Unieważniam zgubioną legitymację bezrobotnia Stefana Gesing.

Unieważniam zgubioną legitymację bezrobotnia Julja Chraszcz.

Przegląd prasy

Po exposé Min. Kwiatkowskiego.

Exposé Min. Kwiatkowskiego wywołało szereg artykułów, komentujących to przemówienie, a nawet niektóre punkty z osobna. Niezadowolony organ Lewiatana „Kurjer Polski” pisze:

„Przytoczony przez pana wicepremiera wzrost zbytu szeregu artykułów nie jest pociechą. W niektórych podstawowych dziedzinach przemysłu, jak np. węgla i nalcie, zbyt nie wzrósł, a sytuacja finansowa jest katastrofalna. W innych dziedzinach, jak np. w żelazie i cukrze zbyt nie wzrósł na tyle, aby wyrównać ubytek spowodowany zmniejszaniem cen. Niedługo tylko są dziedziny, gdzie wzrost zbytu załatwi te wyrwy. Po stronie rentowności produkcji niema dziesiątów warunków, któreby zachęcały do rokowiań.

Dopóki gospodarka publiczna nie przestanie ciężać w sposób nadmierny na gospodarce prywatnej, na jej kosztach, cenach i inicjatywie, dopóty prawdziwego trwałego „lepiej” nie będzie. Pod tym względem nie znajdujemy w exposé pana wicepremiera oświadczeń, któreby mogły natłuszczyć optymizmem. Sprawa rewizji gospodarki publicznej znalazła się niejako na drugim planie nowego planu. Trzecia teza pana wicepremiera brzmi: „Zahamowanie procesów kurczących się konsumpcji na rynku wewnętrznym oraz podtrzymanie nawrotu ku równowadze”. Teza ta winna znaleźć się na pierwszym miejscu wykonania nowego planu”.

Żydowski „Nasz Przegląd” omawiając exposé Min. Kwiatkowskiego pisze: „Wicepremier Kwiatkowski rozprawił się jednocześnie nietylko z poprzednimi ministrami skarbów, ale także z tymi czynnikami, które w ciągu ostatnich lat tolerowały wywóz złota zagranicę. Nie obyla się w tem miejscu bez gorących patetycznych słów, żywo przypominających oświadczenie Dawyda Grabskiego o spekulacji międzynarodowej, o środkach tezauryzacyjnych, o posiadaniu naziwisk osób, które wywoziły złoto z kraju. Padły te same słowa, które słyszeliśmy z ust Żydowskiego, ale we formie piskłej, związanej, gorącej i tak namiętnej, że komisja porwana temi słowami nie wdając się jeszcze w analizę, przyjęła te mowę, jako nową receptę i gorąco oklaskiwała mowę. Ponieważ wicepremier przyniósł do komisji żyro czynnika decydującego, dyskusja traci na znaczeniu. Brak odpowiedzi na szereg pytań został już zapowiedziany w przemówieniu premiera Składowskiego. Z przemówienia wynika, że o dawym specjalnym większym planie inwestycyjnym nowy brzy nie może. Wydatki inwestycyjne togoroczne nie będą większe od wydatków proliminowanych już w budżetach lat poprzednich.

Kronika tygodnia

Z życia Ochotniczej Straży Pożarnej.

W dniu 7 czerwca 1936 roku odbył się w Ostrowie, gm. Wierchostawice poświęcenie 2-giej remizy O. S. P. murowanej w tut. powiecie. Na poświęcenie przybyło 7 Oddziałów O. S. P. Okręgu Wierchostawice i Delegacje z całego powiatu O. S. P. Poświęcenia remizy betonowej dokonał Ks. Kanonik z Wierchostawice. Z ramienia Starostwa był wicestarosta Mgr. Chochoński, który po poświęceniu remizy w przemówieniu do Druh strażackich, wskazał na zasadnicze cele, jakie przysięgająca O. S. P. z ramienia Oddziału powiatowego obywalcami byli Prezes Oddziału Mgr. Witold Rybakiewicz, Insp. pow. P. Z. U. W. i Instruktor Druh Stafisk. Podczas wspólnego posiłku strażackiego, przemówił prezes Oddziału, oddając wybudowaną remizę O. S. P. w Ostrowie. Po wspólnym obiedzie, odbyły się zawody rejonowe, które wykazały wielką sprawność O. S. P. Zawodami przewodniczył i sędziował Instruktor powiatu ropczyckiego. Zawodem przyglądały się tłumy ludności z okolicznych gromad. Do

zawodów stanęło 5 Oddziałów O. S. P. t. j. Mikolajówce, Wierchostawice, Rudka, Bobrowniki Małe i Siedlece. Dodad należy, że w okresie jeśninnym, odbędą się w tut. powiecie zawody powiatowe z okazji poświęcenia murowanej remizy O. S. P. w Mościelcach.

Z życia K. P. W.

W dniu 3 czerwca br. urządziło Ogniisko K. P. W. Tarnów Warsztaty kol. dla członków obu ognisk K. P. W. i ich rodzin oraz czysty wieczór w sali warsztatowej, z okazji 10-letniej pracy Prezydenta R. P. Prof. Ignacego Mościckiego. Słowo wstępne wygłosił p. inż. Szarogiel, naczelnik Warsztatów, życiorys odczytał p. inż. Stadtmüller, następnie wygłoszone zostały 2 deklaracje przez dzieci pracowników kolejowych, oraz orkiestra K. P. W. odegrała kilka utworów muzycznych.

Na obozy harcarskie.

WPan Władysław Worek naczelnik Urzędu Pocztowego Nr. 1 złożył w dniu 12 maja b. r. 10 zł na obozy harcarskie. Za ten dar składa K. P. H. serdecznie słowa podziękli.

P. T. Zespołowi Teatru Domu Żołnierza za urządzenie w dniu 7 czerwca b. r. przedstawienia, z którego czysty dochód w kwocie 51 zł 45 gr przeznaczono na cele tarnowskie: harcerstwa, Zarząd K. P. H. najserdeczejnie dziękuje.

Popisy Szkoły muzycznej Anny Kaempfi.

W sobotę dnia 6 czerwca b. r. odbył się popis muzyczno-wokalny uczenie i uczniów Szkoły muzycznej Anny Kaempfi.

Z wielką satysfakcją stwierdzić musimy, że w ciągu drugiego półroczu pozycyjni uczniowie wprost zdumiewające postępy, a to szczególnie uwidaczniało się w grze najmłodszych, jak Mrudowskiej, Komperdzianek, Korkiewicz i Czapińskich. Z uczenie dorosłych podziwialiśmy piękną technikę p. Kosibanki i subtelna, jak zwykle, grę p. Graczkiewicz. P. Reichówna odegrała tym razem z prawdziwym zrozumieniem Wale cis mol Chopina.

Pięknie odśpiewana aria z op. „Straszny dwór” Montuiczi, Serenada Środniowieczna Costa oraz odśpiewana nadprogramowa aria z op. „Tosca” zakończył p. Edward Lehner, t. nader mił imprezie, Miody i wybitnie talentowany artysta wykazał doskonałą technikę, co przy pełnym głosie wróży mu świetną przyszłość. Widoczna poprawa, jaką stałe wykazuje, jest dowodem jego wielkich jeszcze możliwości. Jak się dowiadujemy, wyjeżdża on na dalsze studiów do Lwowa. My ze swej strony życzymy mu jaknajlepszych wykupów.

W niedziele dnia 7 czerwca b. r. odbył się w Domu Żołnierza popis taneczny uczenie p. Szmojówny.

Po każdym z tych popisów zdajemy sobie sprawę z tego, jak dobrego i niezwykle sumiennego i jakiej miary artystycznej pozyskała szkoła w osobie p. Szmojówny. Zadziwiający są pomysły także nauczycieli. Tygodnik dziękując „Pozą”, składaający się z 3 komunikatów, był pasmem doskonałych pomysłów. Połączając przewoży gości na popis, zrobił piękne wrażenie, a odtaczający przez kolumnę z narodowości taniec okazał, że i dziecko potrafi tańczyć ze zrozumieniem, było wywodzić nie tylko jego ciało ale i ucho, oraz dostosować kompozycję taneczną do poziomu jego umysłowych możliwości. I tego dokonała p. Szmojówna, co za należy się jej pełne uznanie.

Parodia polityczna (konferencja rozbrojenia Ligi Narodów) wykonana została po mistrzowsku przez uczenie dorosłe z p. Szmojówną i dalej nam sposobność do zapoznania się ze wspaniałą mimiką i temperamentem wykonawczy.

Dysponując gronem utalentowanych uczenie, rozwinęła p. Szmojówna swe możliwości w kompozycji grupowej. W tej dziedzinie należą się jej słowa pochwały a w szczególności za „Preludium” Chopina.

Głęboko i ślicznie uplastyczniony był taniec p. t. „Święty kwiat” do muz. Scotta wykonany przez pp. Lanierówną i Ungerównę. P. Szmojównę podziwialiśmy tym razem

w „Barcaroli czerwonej” Czajkowskiego. Taniec ten wywołał wśród publiczności taki zachwyt, że mimo widocznego zmęczenia musiała go p. Szmojówna powtórzyć, za co została bogato obdarzona kwiatami.

Na zakończenie programu wykonywał uczenie dorosłe z p. Szmojówną z niezwykle ładnie i temperamentem „Taniec chłopski” do muz. Scharwenki. Taniec ten musiał również zostać powtórzony. Niezwykle pomysłowo i bogato kostiumy oraz świetny akompaniament p. Siadekowej harmonizowały z nader udaną całością.

Byłoby wskazanem, by popis ten specjalnie dla szkół został powtórzony.

SPORT Z TARNOWA

W dniu 7 czerwca br. odbył się na boisku K. P. W. Metal zawody międzymiastowe K. P. W. o mistrzostwo Okręgu w siatkówce Panów klasa starszych.

Wyniki były następujące:

Dębica	—	Wieliczka 1:2
Tarnobrzeg	—	Tarnów 2:1
Dębica	—	Tarnów 2:1
Tarnobrzeg	—	Wieliczka 1:2

Tabela miejsc:

I. Zespół Ogniska KP.W. Wieliczka	II.	„	Tarnobrzeg
III.	„	„	Dębica
IV.	„	„	Tarnów

Organizacja zawodów b. sprawną, spoczywała w rękach Ogniska K. P. W. Tarnów Warsztaty Kolejowe.

Równocześnie w dniu 7 hm. odbyły się zawody kregarskie na kregielni K. P. W. Metal — pomiędzy Mościćmi a Metalem. Zwyciężył K. P. W. Metal w stosunku 329:303 tj. różnica 26 kółków.

Ostatnie wyniki meczów o mistrz. kl. B. w piłce nożnej przedstawiają się następująco:

Wisioka (Dębica) — Tarnovia 0:7 (0:4)

Zasłużone zwycięstwo Tarnowii, która mecz ten zagrała pierwszorzędnie we wszystkich liniach, udawałnając, że słusznie należy się jej miejsce 4. kl. Można było zaobserwować szereg pięknych ataków, które wycho- dżyły od Jachimka lub Kravczyka i kończyły się plasowaniami strzałami przez Witka, Baję, Lacha lub dwóch powyższych. Publiczności tarnowskiej przypomniły się czasy Ziemiana, gdy udawałniali swą naprawdę wysoką klasę grający na obronie pierwszorzędny Mróz i Łabno. Na te Tarnowii Wieliczka wypadła wcale dobrze, jako zespół bardzo słaby technicznie natomiast bojowy i grający bardzo ambitnie. Bramki dla Tarnowii uzyskał B. Kravczyk 2 i Łach 2. Do pięknej gry Tarnowii dostrzelił się sędzia powyższych zawodów p. Kulczyk, który prowadził mecz bardzo dobrze.

Czarni (Jasło) — Metal 2:5 (1:3)

Ładne zwycięstwo Metalu, chociaż wynik remisowy byłby gódniejszym odzwierciedleniem gr. Już w pierwszych 2-ch minutach Metal prz. w wielkiej wczesze publiczności prowadził 3:0. Nie deprymuje to jednak drużyny Czarnych, która wkrótce uzyskała wyrównanie bramki ze strzału Brożyno. Od tego czasu utrzymują się nawet dość wielką przewagę Czarnych, trwającą do 20 minut po pauzie. Goście jednak nie ulegają wykorzystaniu szereg murowanych porzycy. Drużyna Metalu otrząsa się i po szeregu ataków strzela bramkę przez Magolonia. Znowu dochodzą do głosu Czarni którzy uzyskują bramkę przez Kurlarza. Niedługo potem Metal pociętuje swoje zwycięstwo strzelając przez Szewskiego 5-tą bramkę. Wyroźniając naziwiska z Metalu pierwszorzędna obrona w składzie: Wioro, Grzibel i bramkarz Wielgus, która waleńie przyczyniła się do zwycięstwa. Zawody sędziował bardzo dobrze p. Gris.

Moście — Samson 3:3 (2:1)

Mecz był skandalicznie prowadzony przez sędziego zawodów p. Polaneckiego, który swoimi stronicami orzeczeniami na korzyść Samsonu, dopuścił do brutalnej gry, czego owoem było kopnięcie w żołądek, p. Ogarka i Moście który był bez piłki przez prawe-

go pomocnika Samsonu. Pan Ogarek wijąc się z bólu stracił przytomność, co widząc publiczność postanowiła czynnie wobec takiego sędzię zareagować i wbiegła na boisko. Niestety p. Polanecki przezezwając co się święci, czempremდეi zawody odgrywał i pośpieszenie ukrył się w szatni. Już najwyżej czas aby sędziowie tej miary co p. Polanecki przestali ukazywać się na meczach jako sędziowie, bo zamiast korzyści przynoszą tylko sportowi polskiemu stratę i wstyd.

Jutrzenka — Strzelecki 0:3 V. O.

Spowodu nieprzybycia do N. Sacza drużyny Jutrzenki, drużyna Strzeleckiego otrzymała 2 pkt. V. O.

Mistrz. kl. C.

Ż. M. S. — Leliwa 3:1 (1:0)

Zasłużone zwycięstwo Ż. M. S-u nad słabo grającą drużyną rezerwistów. Z ZMS-u wyróżnił się Hauser, Bleiweis i prawy obrońca. Sędziował b. dobrze p. Wiśniewski.

Łączność — Makkabi 2:2 (1:2)

Zaszczytny wynik remisowy Łączności nad leaderem C kl. Makkabi, w Mielen.

Dąbrowia — Tarnovia II. 0:3 (V. O.)

Spowodu nieprzybycia drużyny Dąbrowii, rezerwa Tarnowii otrzymała 2 pkt. V. O.

Zawody towarzyskie:

Metal II. — Moście II. 2:3 (2:2)

Po bardzo ostrej a nawet brutalnej grze zwycięska za strony Moście. Metal odniósł niezachowaną porażkę. Bramki dla Moście zdobył Dominik 2 i Suchy 1 dla Metalu Lis 2. Na meczu tym zostali poważnie kontuzjowani dobry pomocnik Metalu Jasicki oraz najlepszy gracz II drużyny Lis.

Sport szkolny

W N. Sączu gościła drużyna S. K. S. z Tarnowa, która rozgrywała z tamtejszym Beskidem przyjacielskie mecze w siatkówkę, koszykówkę i piłki nożnej. Wyniki przedstawiają się następująco: w piłce nożnej

S.K.S. — Beskid 2:3 (0:3)

Gra dość ładna z przewagą Beskidu. W S. K. S. razili trójka obrońca zwłaszcza bramkarz, natomiast atak grał bez zarzutu. Bramki dla S. K. S-u uzyskali najlepszy na boisku Wychochil 1 i Cholewa. Wyróżnił na leży z S. K. S-u Wychochila, Cholewa i Rolika S.

Koszykówka

S. K. S. — Beskid 14:11

Gra ostra, słaba, pobawiona uroku. Winę w tym wypadku ponosi sędzia. Należy wyróżnić z S. K. S-u Pankiewicza i Sikorskiego.

Siatkówka

S. K. S. — Beskid 1:2

Nieoczekiwana porażka bardzo słabo w tym dniu grającej siatkarki S. K. S-u, która wystąpiła zresztą w mocno osłabionym składzie bez Gorzełowskiego i Wierzbawskiego. Drużyna S. K. S-u doznała miłego koleżeńkiego przyjęcia i spędziła kilka wesołych chwil do późnego wieczoru.

Odlewnia żelaza i metali

Franciszek Stokłosa i Kazimierz Sapa

w Tarnowie, ul. Krakowska L. 26l (Ślusarska 6)
TELEFON 418

Wykonuje się odlewy żelwne: jak kółka pasowe, kółka zębate, łożyska samosmarujące oraz odlewy do maszyn rolniczych, a także z metalu jak: brąz, metal czerwony i mosiądz

Na wesolej fali tarnowskiej

Niektórzy mówią, że waluta polska teraz już nie ma pokrycia, bo już niema... Koca.

Włosi wiecie płatają Abisynji jakieś wile: ostatnio... więc-kroś.

Powiedzonko:

W czasie wojny włosko-abisynijskiej nasze hasło: Frontem do morza! — brzmiało we Włoszech: Morzem na front!

Mówią, że Rząd nie powinien był zezwolić na urządzenie Targów Poznańskich, bo i tak ma wciąż jakieś... za-targi.

Mówią, że wojewoda plk. Gnoński, to znany działacz, bo się zna na — działacz.

Echo anginy b. prem. Kościółkowskiego.

W Polsce panują dwie epidemie: angina i r-angina, bo: ci, co mają wysokie rągi, chorują często na anginę... a ci, co mają często anginę (któż jej nie ma?) chorują na... wysokie rągi!

Me-Teor.

Z wadnictw.

Prawa lotaków odkryte.

W tych dniach wyszło z druku maleńkie dziełko ks. Wojciecha Orzecha pod powyższym tytułem.

Praca zasługuje w całej pełni na uznanie, gdyż dotyczy jednej z najciekawszych spraw, a mianowicie sprawy przyszłości lotnictwa i dróg powietrzych, jakimi ono może pójść.

Autor opiera się na własnych spostrzeżeniach oraz na obfitej literaturze zarówno z dziedziny lotu ptaków jak i z dziedziny lotniczej, przytaczając odpowiednie rysunki, wysuwa szereg nowych i bardzo ciekawych wniosków na temat budowy samolotów i przyszłości lotnictwa.

Tania cena tego dziełka przyczyni się z pewnością do popularyzowania wśród całego społeczeństwa.

Niniejszym zawiadamiam Szan. P. T. Publiczność, iż otworzyłem

PRACOWNIĘ OBUIWIA

„S Z Y K“

w Tarnowie — plac Kazimierza 4.

Wykonuję wszelkiego rodzaju obuwie według najnowszych tendencji z własnego lub dostarczonego nam materiału po cenach b. przystępnych. Wykonujemy również wszelkie reperacje obuwia. Obsługa szybka i rzetelna. Polecamy się życzliwym względem — kreśli się

Fr. Nowak

Niniejszym zawiadamiam Szanowną P. T. Publiczność, iż otworzyłem

PRZECZOWALNIĘ I WYPOZYCZALNIĘ ROWERÓW

damskich, męskich i chłopcowskich na dogodnych cenach i

MICHAŁ STANISZEWSKI
Tarnów, pl. Kazimierza 4

ZMIANA LOKALU!

Skład towarów białych

JAKOBA SCHINDLA

przeniesiony został z ul. Targowej 1. 10.

(Burek) na ul. Krakowską 1. 6.

Wejście przez ścież.

Młodość, Radość, Śpiew!

To najpiękniejsza impreza artystyczna, która przed wyjazdem do Polskiego Radja przedstawi chór chłopięcy szk. im. K. Brodzińskiego w niedzielę o godzinie 11-tej rano w sali Domu Żołnierza.

Zawiadomienie

Niniejszym zawiadamiamy, że sklep firmy „WIKTORJA” przeniesiony został z ulicy Krakowskiej 21, do nowego zakładu przy ul. Krakowskiej L. 99, gdzie obecnie przyjmujemy i wykonujemy wszelkie zamówienia w zakres ogrodnictwa wchodzące.

Dotykając za dotychczasowe poparcie, polecamy się nadal Szan. Publ.

Z poważaniem
CHADALSCY

Do sprzedania.

Dom murowany sześciokubikowy z ogródkiem i przynależnościami w centrum miasta za przystępną cenę. — Wiadomość: P. Król ul. X. X. Sanguszków 1. 17.

Pierwszorzednego kroju, szycia ubrań damskich, dziecięcych, bielizniarstwa i modelowania nauczysz się w Tarnowie

bez potrzeby wyjazdu do środowisk wielkomiejskich, względnie wysłania tam nieletnich dziewcząt bez należytej opieki.

REKLAMOWA NAUKA NOWOCZESNEGO KROJU, SZYCIA I MODELOWANIA

pod dyktando prof. K. Lewalskiego z Warszawy, mianowanego Dyrektora Państw. Akademii.

Udoskonalając tę naukę, każdej osobie niezbędna wszystkim pragnącym się uczyć, urechobiono w Tarnowie Oddział pod kierownictwem dyplomowanej instruktorki E. Helałowskiej mieszający się dotychczas do dzieł powołaniem i zaufaniem dzięki dokładnemu i systematycznemu nauczaniu nowoczesnym sposobem przy pomocy nowoczesnych przyrządów „Patron Express” stosowanych przy wykładowych w akademii w Toruniu. Jednocześnie od dnia 2 VI do 30 VI b. r. bezpłatna

WYSTAWA MODELI

ubrań damskich, dziecięcych i bielizny

można oglądać od godz. 9-tej do 18-tej.

Po ukończeniu świadectwa względnie dyplom z prawem nauczania.

Dojeżdżającym zniżki kolejowe. Zapisy przyjmują: dypl. Inż. E. Helałowska w Tarnowie, ul. Urszulańska 8.

Sygn. akt. I. Km. 669/36

OBWIESZCZENIE

o liicytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie, Rewiru 1, zamieszkały w Tarnowie przy ul. Bernardyńskiej 21 m. 6, na zeznaniu art. 802 K. P. C. obwieszcza, że m. 6, na dziale 1360 od godz. 13 odbędzie się licytacja publiczna nieruchomości należącej do Reżymu Francuskiej w jej lokalu w Tarnowie we fabryce przy ul. Nowy Świat, składających się z 1) szatni biblioteki i biurko czarne 2) maszyny do szycia i Singer 10 szt. 3) biurko smeryłanki 4) biurko zwykłe 5) dywanów na podłogę 475 x 975 6) suknie nowe jedwabne 5 szt. 7) apodnieści wełniane 5 szt. 8) jedwab na podszewki mongol 130 m. 9) maszyny do szycia i Singer 10 szt. 10) maszyna do krajania sukna z motorem i inne ruchomości — ośroczawności na łączną sumę 3745 zł. Przedmioty powyższe można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Tadeusz Jurand-Zajta, komornik.

OGŁOSZENIA: Strona 300 zł, 1/2 strony 150 zł, 1/4 strony 75 zł, 1/8 strony 35 zł, 1/16 strony 15 zł. Przed tekstem 100% drożej, w tekście 50% drożej. Drobne za słowo 30 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za słowo.

PRENUMERATA: miesięcznie 60 gr. kwartalnie 150 zł, półrocznie 3 zł, rocznie 6 zł.

Redaktor odpowiedzialny Mieczysław Burdacki. — Wydawca: Komitet Wydawniczy. — Drukarnia Zygmunta Jelenia w Tarnowie — pod zarządem Władysława Mroza